

[Socialministeren.]

samlingen, uden at jeg i disse Forhandlinger er kommet igennem med Forslag om en almindelig Nedsættelse af Arbejdstiden, har jeg ikke ment at kunne vente længer med at fremsætte dette Forslag. Det er alt, hvad der ligger til Grund for det; der ligger ikke noget Ønske om at genere nogen bagved.

Jeg kan derfor ogsaa sige med Hensyn til de Indvendinger, den ærede konservative Ordfører gjorde mod Formuleringen af § 4 d. at hvis han ikke finder denne Ordning tilstrækkelig betryggende for Erhvervslivet, er jeg meget villig til at forhandle om dette Spørgsmaal i Udvalget.

Den ærede Ordfører for Det radikale Parti (Rager) henviste til Protesten fra Købmandsorganisationerne. Jeg maa i al Almindelighed være enig med ham i, at man vil altid kunne vente en Protest over for en Lovgivning som denne fra dem, der bliver generet af den. Skulde man tage Hensyn til enhver Protest, blot fordi den fremkommer, ja, saa kom man overhovedet aldrig videre, og jeg ser ikke rettere, end at der ogsaa i de Bestemmelser, der findes i Lovforslagets § 4, kan tages Hensyn til de særlige Forhold, som det ved Sæsoner, Aarstider, Julesalg, eller hvad det nu er, skulde være rimeligt at tage over for Handelskontorer og Bankvirksomheder. Men er det muligt, at der af Hensyn til disse særlige Erhvervsforhold skulde indsættes specielle Bestemmelser, ja, saa kunde man vel i Forbindelse med § 9, Iste Stykke, der jo er nyt og, saa vidt jeg husker, netop er dikteret af Ønsker fremsat fra den ærede radikale Ordfører, og som gaar ud paa, at Socialministeren for Fags Vedkommende, hvor Arbejdsløsheden er ringe, kan dispensere fra Lovens Bestemmelser — ja, saa kunde man maaske supplere denne Bestemmelse med andre, der tog de Hensyn, som den ærede radikale Ordfører antydede, hvis det er rimeligt, men derom synes jeg, det er naturligt at forhandle nærmere i Udvalget.

Det samme gælder Spørgsmaalet om den unøgtelig flydende Grænse mellem Arbejdere og Funktionærer, en Grænse, som særlig er flydende, hvor det drejer sig om Kontor- og Bankvirksomheder. Jeg vil nødig udtale noget skarpt Standpunkt i Dag, og jeg vil helst have, at ogsaa dette Spørgsmaal og de Konsekvenser, dets Udrøelse maatte medføre for Lovforslagets nærmere Formulering, bliver drøftet i Udvalget, og jeg tillader mig altsaa at anbefale, at denne Udvalgsbehandling maa foregaa saa hurtigt som muligt.

Leonhard Hansen: Det ærede Medlem Hr. Elgaard udtalte sin Glæde over, at man i Lovforslaget anerkendte, at Overarbejde ikke helt kan afskaffes for nærværende. Det har man altid fra Arbejderside anerkendt, det er ganske naturligt, men vi har fra Arbejderklassens Side naturligvis villet udligne det Overarbejde, der blev udført, og det er for øvrigt det, der finder Sted rundt omkring, ogsaa overenskomstsmæssigt; derfor har man de saakaldte Afspadseringsregler, hvorved man udligner det Overarbejde, som vi erkender er nødvendigt til Tider. Jeg nævnte jo i mit Indlæg, at man f. Eks. kan tænke sig en industriel Reparationsvirksomhed, hvor det vilde være meningsløst, hvis et Maskinanlæg bryder ned, om de paagældende Maskinarbejdere ikke udførte det nødvendige Arbejde, for hvis de ikke gjorde det, betød det jo blot, at det gik ud over Firmaets Tarv og desuden over en hel Del andre Arbejdere, som berørtes af Forholdet.

Det ærede Medlem Hr. Elgaard kredsedde omkring de 2 pCt., som jeg ogsaa har Følelsen af har virket overordentlig generende i det Samarbejde, vi har haft i Udvalget, fordi Oppositionspartierne uvilkaarlig har ment, at disse 2 pCt. intet betød. Jo, de betyder stadig det, jeg har sagt, og som ogsaa den højtærede Socialminister har nævnt Gang paa Gang, at kan man faa 500 arbejdsløse i Arbejde, skal man gøre det, og kan man faa 1000 eller flere eller færre i Arbejde, skal man gøre det i en Tid som den, vi er inde i. Men det drejer sig jo ikke om de 2 pCt., for der er jo kun Tale om de Arbejdere, der er beskæftiget hos Arbejdsgiverforeningens Medlemmer, og vi ved meget godt, at det ikke nær er Halydelen af de Arbejdere, der er beskæftiget i vort Land. Man kan rolig gaa ud fra, at Overarbejde og Misbrug af Overarbejde væsentligst finder Sted uden for de større Organisationer, altsaa hos de Arbejdsgivere, som ikke er i Dansk Arbejdsgiverforening. De 2 pCt. er altsaa ikke nogen Maalestok, og selv om man vilde afskaffe alt Overarbejde, har Arbejdsgiverforeningen hævdet, at det vilde løbe op til 4 pCt. Jeg er nu sikker paa, at Procenten blev betydeligt større, hvis det kom til at dreje sig om samtlige Arbejdere, der er beskæftiget hos Arbejdsgivere her i Landet.

Jeg synes, det ærede Medlem Hr. Elgaard var uberettiget forarget over min Udtalelse om, at Loven gjaldt for de uorganiserede Arbejdere og Arbejdsgivere efter de Bestemmelser, der blev truffet mellem Organisationerne; jeg synes, det ærede